

ПУ-Т

УКРАЇНСЬКІ
№ 1623
МУЗЕЙ-АРХІВ

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИЖНЕВИЙ ЖУРНАЛ

№ 11
18 травня 1947 р.

У ПЬОМУ ЧИСЛІ:

МАТИ В УКРАЇНСЬКОМУ ФОЛК-ЛЬОРІ — Петро Оксаненко . . .	Стор. 3
СВІТ ЗА ТИЖДЕНЬ	4
ПОСТРІЛИ В ТЕСАЛІЙСЬКІЙ РІВНИНІ — А. П.	5
ДЕНЬ ПОШАНИ — А. Г.	6
АРХІЄПІСКОП ЗАСУДЖЕНИЙ ДО ПРИМУСОВОЇ ПРАЦІ	7
ЖОВТІ ВОДИ І КОРСУНЬ — В. Юнаківський	8
ЧОРНІ ПРАПОРІ — В. Коваль	9
МАТАДОР МАНОЛЕТО — Вільям Джонсон	10
БИТВА ЗА ЧАШКОЮ ЧАЮ — Август Дерлес	12
ТРІОМФ НАЦІОНАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА — О. Степовий	14
УСМІШКИ. ЗАБАВИ	15

На обкладинці — «УТІХА МАТЕРІ» малюнок худ. В. ШАТАЛОВА.

*

«Пу-Гу» виходить щотижня.
Ціна окремого числа 3 н.м.
Передплата — 12 н.м. місячно, на 3 м-ці — 36 н.м. Гроші висилати поштовими переказами на адресу видавництва.

Видавець і головний редактор —
ВОЛ. ЧАРНЕЦЬКИЙ.

*

Адреса редакції та видавництва:
Augsburg, Bismarckstraße 13 II
Verlag „Pu-Hu“.

*

Published under D.P. Publications
License US-E-4,
OMGB, Information Control Division.

*

Druck: H. Mühlberger, Augsburg. — 5. 47.

В другу річницю капітуляції відбулася в Берліні парада американських військ. Парад приймав заступник військового губернатора генерал-майор КІТІНГ і комендант міста Берліну бригадний генерал РАЕН. На фото американські глядачі спостерігають парад. (Фото Д.-Б.)

Міністр закордонних справ Англії БЕВІН знов у Лондоні. Міністр Бевін з дружиною на лондонському аеродромі. (Фото Д.-Б.)

В день прибуття мексиканського президента МІГУЕЛЯ АЛЕМАНА Нью-Йорк мав урочистий вигляд. На фото: мер Нью-Йорку ВІЛЬЯМ О'ДВАЙР вітає високого гостя й передає йому подарунок (Фото Д.-Б.)

В катедралі св. Петра в Римі папа ПІЙ ХІІ проголосив італійку МАРІЮ ГОРЕТТІ святою. Ця 12-річна дівчина запобігла в 1914 році на узбережжі Анціо злочинів, пожертвувавши своє життя. (Фото Д.-Б.)

Недавно цариця ФАВЗІЯ, принцеси ФАЇЗА і НАЗЛІ ШАХ — сестри єгипетського короля Фарука, відвідали кайрську лікарню, де кожна з них склала пожертву в 1000 англійських фунтів. (Фото Д.-Б.)

РУБЕНС.

»МАРІЯ З ДИТИНОЮ«

МАТИ В УКРАЇНСЬКОМУ ФОЛКЛЬОРІ

Присвячую моїй незабутній рідній матері Оксані О.

Українська народня поезія, виявляючи дух народу, його світогляд, його моральні й етичні принципи, з надзвичайним піетизмом, зі справжньою поборністю змальовує образ української жінки-матері, її любов до дітей, її безмірну тугу в час розлуки з дітьми, любов і пошану до неї дітей і як найтяжчий гріх розглядає непошану до батька-матері. В різноманітному багатстві жанрів українського фолкльору: в піснях, думах, голосіннях, прислів'ях, у колядках, щедрівках — тощо — всюди ми зустрічаємо величний образ матері, всюди знаходимо виявлення до рідної матері надзвичайної любові й пошани, що перетворюється в справжню апотеозу материнства.

У весільному обряді найголовнішу роль відіграє м а т и. Коли приходять свати, вони перш за все звертаються до матері молодої, мати перша їх частує, до неї звернені всі весільні пісні. Мати благословляє свою дочку, вона ж кладе останній дівочий вінок

на голову доньки, веде молодих до церкви, мати обсилає молодих зерном перед тим, як вони йдуть до церкви; мати виконує всі церемонії, приймаючи молодого та його поїзд. Ця особлива роль матері яскраво відбивається також у весільних піснях:

Мати сина вівсом обсилає,
Вівсом обсилає, щастям дарувала.
Коли поїзд молодих під'їжджає до хати молодого, то свашки й світилки в піснях звертаються до матері:

Та одчини, мамо, віконце,
Веземо тобі невісточку, як сонце.
Любов матері до дітей, гірка доля нещасної матері, що виводжає свого сина в далеку небезпечну дорогу, її сум і горе описані в численних піснях:

... »Вийшла стара мати
Та взяла коня за поводи,
Та й стала питати:
»Гей, гей, ой, сину мій та соколоньку,
Де ж тебе шукати?
А ось удовину дитину забирають на довгу 25-літню військову службу.

Тільки плаче та ридає
Що рідная мати.

»Не плач, мати, не журися,
На те ж я вродився!«

Ось виражає мати сина з України на далеку чужину. Невтішне горе матері порівнюється з тєю доріженькою, що ніколи не перестає куритися, як би її не поливали:

Цриливали доріженьку —
Вона все куриться;
Розважали рідну неньку —
Вона все журиться.

Постать скороноі української матері часто виступає в образі зозулі:

А на тій же та калині
Та зозуля кувала...
Матусенька свого сина
Та у військо вивряжала.

Картина вивпровадження матір'ю сина-козака в похід яскраво змальовується в дуже багатьох піснях:

Стоїть місяць над горою,
А сонця немає...
Мати сина в доріженьку
Слізно провожає.

Козак гине на війні. Велике, найбільше горе матері:

Де мати плаче, —
Там річка тече.

Хоч яка тяжка розлука матері з сином, проте свідомість національного обов'язку вище понад усе. І мати, вивпроваджаючи сина-козака у військо, подає йому осідланого коня і каже:

Ой, на, сину, коника, не гайся,
Щоб ти д'того війська не зостався.

Образ патріотки-матері з сильним характером, з високим розумінням національної чести показано в історичній пісні про зустріч матері-невольниці з потурченою дочкою. Дочка до матері:

Мати моя, мила мати!
Скидай з себе ті лати,
Візьми дорогі шати,
Будеш з нами панувати.

На це мати, готова до найтяжчих мук і жертв за свою віру і народність, з гнівом відкидає ганебну раду доньки й гордо заявляє:

Ліпше мої вбогі лати,
Ніж дорогі твої шати;
Я не хочу панувати,
Піду в свій край загибати!

Так само, як для матері найрідніший її син, доня, так і для сина найрідніша й найдорожча рідна ненька. На запитання матері, хто з трьох миліший для її сина, чи жінка, чи теща, чи матуся рідненька, син відповідає:

А жона для совіту,
А теща для привіту,
А матуся рідненька
Та миліш усього світу.

Розлука з матір'ю породжує безмірну тугу й смуток:

Сядь, зозуле, край віконця,
Де мати сідає,
Із якого ненька мене
Щодня виглядає.

Глибоким, щирим ліризмом перейняті повні зворушливого смутку пісні про смерть матері:

Ой, щось у лісі гукає...
То дочка матір шукає.
Та найшла вона билину
То ж матусину могилу.
Ой, до могили припада
І жалібненько розмовля.
»Ой, устань, ненько-вишенько,
Бо без тебе лишенько!
Ой, устань, ненько-роженько,

(Закінчення на стор. 7)

СВІТ за тиждень

Політична криза у Франції,

що її вдалося тимчасово усунути, все ж загрожує небезпекою далекосяжних ускладнень. Комуністи, що вийшли з уряду, мають надалі в своїх руках поважні політичні важелі, зокрема вплив на робітництво та професійні спілки. Причиною розриву комуністів з соціалістами була різниця в поглядах на колоніальну політику Франції та різниця в поглядах щодо господарських питань на внутрішньому відтинку.

Національна рада соціалістичної партії незначною більшістю вирішила, що соціалісти мають залишитися в уряді і без участі в ньому комуністів. Таке рішення кілька місяців тому було неможливе. Традиція спільної боротьби проти німецького оку-

6. травня 1947 року члени соціалістичної партії французької національної ради зібралися в Пале де ла Мютоаліте в Парижі, щоб дискутувати питання, чи мусить прем'єр-міністр Поль Рамадье податись до димісії, чи продовжувати керувати урядом без участі комуністичних міністрів. На фото ліворуч депутат департаменту Уаз п. БІОНДІ і праворуч мін. ЛЕОН БЛЮМ, голова французької соціалістичної партії.
(Фото Д.-Б.)

панта ще до недавня згладжувала різниці в поглядах між французькими партіями, але тепер кожна з партій іде своїм шляхом, висуває свої постулати й намагається провадити власну політику. Франція вертається до давньої традиції партійництва, стає знов більше перед загрозою внутрішніх ускладнень і навіть громадянської війни.

На політичному полі

виступив новий фактор, на нього ані комуністи, ані соціалісти досі не дуже зважали. Цей новий фактор — національний союз ген. де Голля, що за короткий час свого існування зумів об'єднати біля себе чималу кількість виборців. Прихильники ген. де Голля недвозначно вороже наставлені проти лівих елементів, головню, проти комуністів, і на зборах національного союзу нерідко чути вигуки: «Під стіну Торреза!»

Без сумніву, поворот ген. де Голля до політичного життя матиме вже в найближчому майбутньому вирішальний вплив на всю французьку політику. Та покищо соціалістичний прем'єр Рамадье муситиме

всіма засобами вдержувати рівновагу країни, намагаючись відвернути щораз більшу небезпеку

господарської кризи.

Господарська політика теперішнього уряду становить собою продовження політики, що її започаткував у короткий період свого урядування прем'єр Блюм. Вона має на меті стабілізувати господарський стан і, не підвищуючи платні, знизити ціни на речі першої потреби. Крім того, уряд поставив собі завдання відвернути харчову кризу, що, як і в деяких інших країнах, зависла грізним маривом над Францією. Президент Оріоль і прем'єр Рамадье звернулися до селянства з закликом негайно передавати державі всі припаси борошна, щоб краще розподілити його між населенням. Доручення — провести контроль припасів борошна одержали префекти, що зразу взялися до цього невдячного завдання.

Завдяки тому, що партія ліво-католиків і лібералів погодилася надалі залишатися в уряді, прем'єр Рамадье може покищо здійснювати напрямні своєї політики. Кабінет Рамадье має за собою парламентарну більшість 312 послів (з комуністами було їх 480). Коли взяти до уваги, що французький парламент має 574 послів, то виходить ясно, що уряд має підтримку звичайної більшості, але не має вже $\frac{2}{3}$ послів за собою. Проте і звичайної більшості вистарчає на проведення реформ уряду.

Події у Франції мають не тільки місцеве значення. Світового значення набрала також проблема Палестини,

що на виразне домагання Англії стала на порядку нарад надзвичайних загальних зборів ООН. У висліді довгих та гарячих дискусій загальні збори постановили вислухати обидві заінтересовані сторони — арабів і жидів, доручаючи розгляд цієї проблеми політичній комісії.

На палестинській конференції ООН почалися дебати. Генеральний секретар ООН ТРИГВЕ ЛІ (ліворуч) в розмові з головою загальних зборів ООН, доктором ОСВАЛЬДОМ АРАНГА (Бразилія).
(Фото Д.-Б.)

Проблема Палестини незвичайно тяжка до розв'язки. Не тільки жиди й араби, але й великодержави висувають у цій ділянці свої теорії та завзято їх обороняють.

Арабські держави — Єгипет, Сирія, Ливан, Ірак та Савдівська Арабія хотіли б, щоб палестинська проблема була тепер розв'язана остаточно. Інші держави вважають, що спершу треба точно дослідити справу та підготувати відповідні постанови.

Англія, що не змогла знайти спільної мови ані з арабами, ані з жидами, вирішила передати проблему Палестини Об'єднаним Націям, намагаючись повністю роз'яснити її.

Всупереч намаганням великодержав знайти якусь спільну розв'язку ледві чи вдасться швидко розв'язати проблему Палестини. Найцікавішим моментом загальних зборів ООН, присвячених справі Палестини, є те, що по довгій мовчанці советський представник Громико висунув пропозицію про створення дуалістичної держави в Палестині. Жиди і араби вбачають в СССР свого протектора, отож не дивно що перший відгомін на советську пропозицію знайшов і в арабів, і в жидів прихильний відгомін. Практичне здійснення цього плану не буде таке легке, як і всі дотеперішні плани погодження арабів з жидами.

Перед загальними зборами ООН 30. квітня 1947 р. в Нью-Йорку. Представник Індії (праворуч) АСАФ АЛІ має щось особливо важливе сказати представникові Єгипту МАМУДОВІ ГАСАН ПАША (ліворуч).
(Фото Д.-Б.)

До проблем, що хвилюють суспільну думку світу, долучається ще одна, яку дехто вважає за єдиноправильну розв'язку і впорядкування світового хаосу, а дехто за звичайну утопію. Це справа створення Об'єднаних Держав Європи.

Ця ідея не нова. Уже 2.000 років тому вона стала мрійливим бажанням нашого континенту. Платон задумав Об'єднані Держави Європи як «філософську державу». Батьки церкви Августин і Тома Аквінський — як «Божеську державу». Багато інших філософів та мислителів присв'ячувало цій ідеї багато уваги: Тома Мор, лорд Бекон, Ляйбніц, Кант. Європейська історія знає приклади практичного застосування цієї ідеї, щоправда мечем і вогнем, напр., за наполеонівських часів. Ці історичні приклади повчають, що ця або та держава намагалася створити одну європейську державу на силлях під своїм керіванням. Щойно після першої світової війни граф Куденгоф-Калерджи почав пропагувати ідею Об'єд-

наних Держав Європи, оперту на цілком нових засадах, а саме на засадах рівності всіх націй,

на засадах господарського, політичного об'єднання рівних з рівними. Його ідея в часі між двома світовими війнами мала не багато прихильників. Щойно тепер вона набирає реальних рис і її підтримують не тільки приватні люди та науковці й історики, але й визначні державні мужі та керівні політики.

Одним з найзавзятіших прихильників паневропейської ідеї став кол. англійський прем'єр Вінстон Черчилл. На зборах прихильників Об'єднаних Держав Європи він виголосив палку промову, домагаючись негайної реалізації цієї ідеї. Він вбачає неминучий занепад і катастрофу європей-

Мехіканський президент МІГУЕЛЬ АЛЕМАН промовляє у Вашингтоні на зборах Пан-американського Союзу 30. квітня 1947 р. (Фото Д.-Б.)

ського континенту, якщо Європа не об'єднається, і не йтиме спільним шляхом до кращого майбутнього.

Членами товариства Прихильників Об'єднаних Держав Європи стали не тільки консерватисти, але й лейбористи. Та мало цього, прихильниками ідей Об'єднаних Держав Європи стали не тільки англійські визначні особистості, їх щораз більше по всіх державах, навіть і в Німеччині заснувалося Товариство, що має ціль плекати ідею Об'єднаних Держав Європи. Проти цього зросту ще недавно цілком утопічної ідеї стає тільки

СССР та східні держави,

що є під впливами комуністів. Вони вбачають в організуванні Об'єднаних Держав Європи смертельну небезпеку для комунізму та початок хрестоносного походу проти ССРСР. Маючи свої власні плани об'єднання не тільки Європи, але й цілого світу під кермою «диктатури пролетаріату», комуністичні партії на всьому світі організують поволі, але систематично протинаступ на «фашизм і реакцію», як вони називають усе, що не носить комуністичної марки.

Як воно не дивно, але характеристично, що одночасно з кристалізацією ідей паневропейзму чи «єдиного світу», тим яскравіше чути голоси поневолених або залежних націй, що раді брати участь в реалізуванні прекрасних ідей, але як рівні з рівними. Доки поневолені народи не здобудуть самостійності, доти будь-які ідеї про Об'єднані Держави Європи чи світовий уряд залишаться нездійсненними.

ПОСТРИЛИ В ТЕСАЛІЙСЬКИ РІВНИНІ

Грецька громадянська війна, що спалахнула в серці Балкан, не позбавлена романтичних рис. Стоги сіна ховають машини карабіни, сільські шляхи стали шляхами смерті, а з густих корон оливкових дерев нерідко зриваються постріли.

Сивобородий пастух, що пасе стадо на схилах гір, може виявитись партизанським розвідувачем, і хто зна, чи не несе селянська дівчина, подорожуючи до міста на базар, у своєму кошикові приховану під яйцями міну.

Але які факти приховані за цією романтичною фасадою пригодницького фільму?

Після звільнення в жовтні 1944 року загальний стан Греції погіршав. Країна стала банкрутом. Хаос і анархія поширюються. Комунікції в застої. Громадянський неспокій не дозволяє навіть почати відбудову. В'язниці переповнені політичними в'язнями. Неповинних чоловіків і жінок убивають щодня. Терор сковає 7.000.000 населення країни, не дає змоги селянам обробляти землю й спонукає чоловіків приєднуватись до партизанів. Доживлювана страхом і незадоволенням революція котиться далі. Ця стара країна стала першим кроликом, узятим для операції до лабораторії Об'єднаних Націй. Комісія, що складається з представників одинадцятиох держав і репрезентує Раду Безпеки ООН, розглядає офіційну, грецьку скаргу за 3. грудня 1946, де королівський уряд обвинувачував своїх трьох комуністичних сусідів — Югославію, Албанію й Болгарію в «підтримці затятої громадянської війни, що йде в північній Греції». През. Трумен у своїй промові перед сесією конгресу 12. березня 1947 мальовничо описав скрутний стан цієї малої нації і просив повноваження надати їй позику. Але навіть до цієї промови інтерес американців до Греції зростає.

Греція заслуговує на увагу, що її тепер їй приділяють, як єдина європейська країна, де «праві» й «ліві» перейшли до відкритої збройної боротьби. Те, що відбувається на цих засніжених узгір'ях, лише відбиває в мініятурі ширшу боротьбу, що розділяє сьогодні світ.

Обидві сторони мають міцних закордонних друзів. Урядові або королівські війська, навчені британськими офіцерами, одягнені в британську уніформу і діють британською зброєю. Додатково їм обіцяли допомогу від Сполучених Штатів. Комуністичні партизани користуються відкритою моральною підтримкою Советського Союзу й комуністів усього світу, як матеріальною допомогою, що надходить через кордони. Не можна

На тлі цих світових подій і росту нових ідей більш героїчною стає

акція Української Повстанчої Армії,

що саме бореться за права людини, за рівноправність націй, за свободу; що бореться проти тиранії й будь-якого фашизму. І саме в теперішню хвилину, коли спротив червоній небезпеці щораз виразнішим стає в обох Америках та в деяких європейських державах, ССРСР, Польща та ЧСР склали угоду, щоб остаточно знищити й зліквідувати частини УПА та їхні бази в Карпатах. При цьому, ширяться різні наклепи, УПА виставляється як фашистська організація, в якій нібито зібралися різнонаціональні СС-и. Але ця «пропаганда» з добре відомих джерел справляє невелике враження.

заперечувати тут історичну паралелю з еспанською громадянською війною.

Але грецькі урядові кола висловлюють думку, що грецькі комуністи ще не одержали з Москви наказу перейти до «останнього й, вирішального бою». Сьогоднішні події здаються їм швидше акцією з обмеженою метою — спробою розхитати уряд вібрацією.

Советський Союз хоче втягнути Грецію в свій російський бльоку. Його апетит до теплих бухт і чудових гаганей грецького узбережжя зростає разом з неспроможністю проковтнути Триєст і стратегічні Дарданелли.

Греція — єдина балканська країна за межами советської сфери впливу. Якщо вона ввійде в цю сферу, советський імперіалізм може породити червону балканську федерацію, що сягатиме від Дунаю до Криму. Нещодавно ген. Велебіт, заступник маршала Тіта в міністерстві чужоземних справ, заявив: «Ця балканська федерація буде матеріалізована ще за нашого життя, а

До подій в Греції. Кастанофітонський священник з групою партизанів. (Фото А. Р.)

може навіть за наступні десять років. Безперечно, Греція належатиме до неї». Як дорого може коштувати тримати маленьку Грецію поза російською орбітою?

Греція була завжди бідною країною. Її ґрунти кам'яністі, природні скарби нужденні, річки збезрибнені, навіть за нормальних часів вона мусила імпортувати харчі, сплачуючи за них тютюном, оливами, олією, шкірами й родзинками. Передвоєнну закордонну торгівлю вона мала переважно з Німеччиною й країнами, що належать тепер до російського бльоку. Нові ринки не можуть бути винайдені за одну ніч. УНРРА, що на протязі двох років штучно підтримувала життя країни, закінчує свою діяльність. Витративши майже всі свої резерви твердої валюти без помітної користі для грецької економіки, королівський уряд апелював до Сполучених Штатів, просячи негайної допомоги.

«Якщо наш нарід змусять голодувати, він стане комуністичним, і Греція зникне за залізною завісою. Дайте нам досить доларів, щоб направити економіку, і ми залишимось частиною західного світу».

Допомога прийде, але чи надасть вона грецькому урядові спроможности перебороти сучасну кризу?

До пострілів, що лунають з Тесалійської рівнини, прислухаються люди поза кремлівськими мурами. Уважно стежить за розвитком подій у Греції й американська ескадра в водах Середземного моря.

День ПОШАНИ

Любов до матері природна й самозрозуміла кожній моральній людині. Зміни соціальних взаємин у всьому світі в наслідок війни та всіляких господарських труднощів принесли матерям багато страждань, але це не змогло знищити найбільшу любов до них їх дітей.

Матеріні завдання вже після першої війни стали далеко важчими, і то не тільки в Європі, але й у всьому світі. Щоб запевнити матерів, що загал розуміє й гідно оцінює їх жертви й турботи, зродилася думка встановити день особливої пошани матері. Вперше день матері відсвяткували в Америці, що в таких справах завжди веде перед і має особливі спроможності вкорінювати свої ідеї у всьому світі. Добре організований прогресивний жіночий світ Сполучених Штатів Америки заініціював це свято. Запровадженням у звичай дня матері американське жіноцтво мало завдання зміцнити становище матері в суспільстві. Підносячи увагу загалу до матері на рівень повинности, цим самим цей день служить родині та здоровому життю держави.

Шануйте матерів: вони — джерело нашого життя! Це гасло було змістом цього дня. Від Америки традиції дня матері хутко перейняла Європа, всі народи. Здавалось усі народи тільки того й ждали, щоб виразити цю пошану до матері. Найсильніший відгук знайшло це свято в північних країнах: у Німеччині, Франції, Італії, Іспанії, Англії.

Форми вшанування матері в цей день в основному скрізь однакові. Діти, малі й великі, передають матерям разом із побажанням щастя квіти й дарунки та висловлюють їм свою любов і вдячність за все, що вони створили. Матерів, що мають багато дітей або що їх діти стали зидатними чоловіками чи жінками, які послужили державі великими ділами, відзначає пошаною суспільство, звичайно, залежно від темпераменту народу більше або менше жваво й ентузіастично.

В багатій на дітей Італії існує особливий звичай, коли сини й доньки з усіма своїми дітьми збираються до матері і всі разом віддають їй пошану. Що більше дітей, то більша гордість матері — цього осередку шанування. Звідси пішло справжнє змагання поміж матерями. Коли Джулія має радість прийняти 23-ох нащадків, то Магдалена має славу, прийнявши їх 32-ох.

Добре виховані французи люблять у цей день об руку з матір'ю зробити прогулянку, показатись у театрі або на святі. В Голландії та Англії високо цінують родинний обід на пошану матері. В Іспанії не дивина, коли матері бувають почесними гостями на видовиськах бою биків. У Швеції та Данії, де дуже шанують квіти, бо вони там на волі ростуть не дуже розкішні, в день матері її кімнату перетворюють на справжній

квітковий сад. У Німеччині також існувало глибоке трактування дня матері, що виявлялося в публічних мистецьких видовиськах, в особливих відгуках преси й радіо, присвячених цьому дню. Гітлеризм перетворив цей день на засіб своєї расової політики.

День матері мав глибокий, чистий і прекрасний зміст; це зворушливо зображено в листах відомих людей до їх матерів.

Большевізм не знає дня матері в загально-європейському сенсі. Із днем пошани матері він наголошує свої власні цілі, що близько нагадує фашизм. Матері мусять подарувати пролетаріатові й народові борців за диктатуру — ось ціль цього сумнівного шанування.

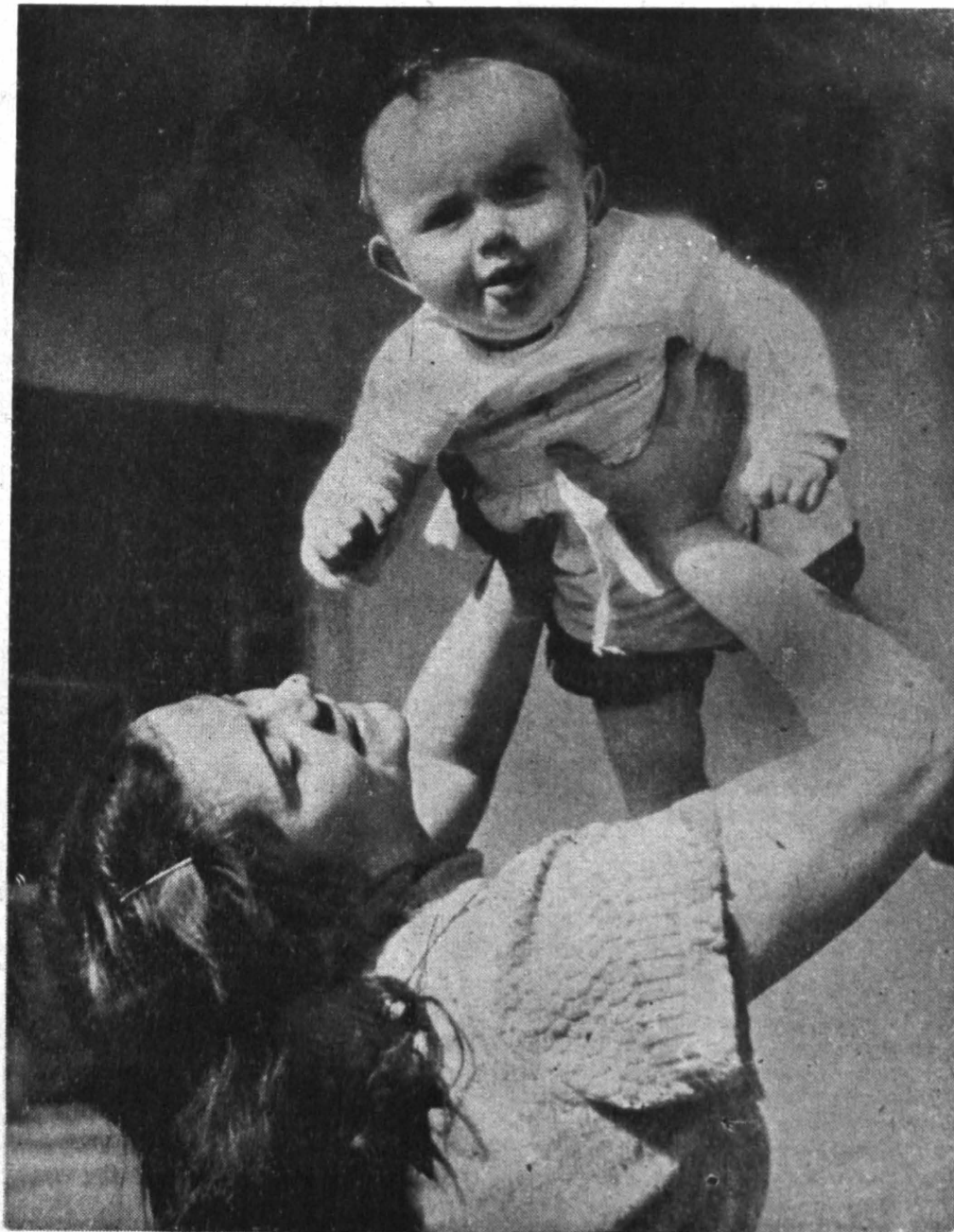
День матері — це день міжнародної єдності, бо в шануванні матері збігаються

добрі побажання й прагнення всіх справді культурних народів.

У католицьких країнах почуття релігійних людей підносяться через шанування земної матері до шанування Божої Матері, якій у Німеччині присвячується весь травень місяць (прощах) знаходить свій вираз омріяне шанування Небесної Матері. Славетна картина великого голландського маляра Рубенса зображує матір, що заспокоює свою дитину (див. стор. 3).

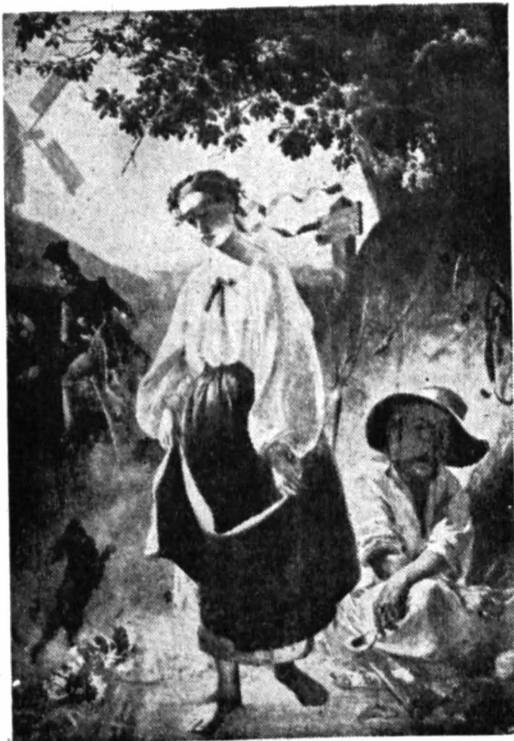
Безумовно, ідея свята шанування матері виийшла з сучасних морально-етичних потреб людяности. Український народ під большевізмом не відзначає дня культу матері, бо, як зазначено, большевізм розуміє пошану матері лише кдясово-утилітарно. Але український народ знає глибоку пошану до матері; виходячи з морально-етичних основ, ця пошана підноситься до релігійного культу. Адже в народі вважають, що дітям гріх навіть казати матері «ти», а слід казати тільки «ви». Про це свідчить народня творчість, де мати зображується завжди в ореолі найпобожнішого шанування. Але про це сказано окремо в статті «Мати в українському фольклорі».

А. Г.

Щастя матері.

(Фото Д.-Б.)

Т. Г. ШЕВЧЕНКО «Катерина» (олія 1842р)

(Закінчення)

Бо без тебе горенько!
Ой, візьми ж мене до себе,
Бо нема життя без тебе!

Розлука сина чи доньки з рідною матір'ю, життя на чужині серед чужих людей породжує непереможне почуття туги за родиною, за найріднішою серед усіх родичів — за рідною ненькою:

— Ой, чужая сторонька без вітру шумить,
Чужий батько, чужа мати не б'є, та болить.

Та такі вже споконвіку були нещасливі обставини життя українського народу, що примушували йти з рідної хати чи на війну, чи в довголітню салдатчину, чи на заслання, чи на чужину. Цей неминучий трагічний кінець родинної спільки, родинного щастя з безпосередньою, щирою журбою висловлює пісня:

Мати ж наша, мати,
Не журися нами,
Як повиростаєм,
Розійдемося сами!
Ой, буде нас, мати,
По горах, по долинах,
Ой, буде нас, мати,
Та по чужих країнах!
Ой, будеш ти, мамо,
Як зозуля кувати,
Що нікому буде
Тобі й пити дати!

Серед похоронних голосів особливо відзначаються своєю щирістю й глибиною почуття голосіння над померлою матір'ю:

Відкіля я тебе, моя матінко, буду
виглядати,

І коли тебе в гості дождати? —
плаче донька за своєю ненькою. Найбільше,
найтяжче в світі горе — це втрата рідної
матері:

Ой, ненько ж моя, тонка гілко,
Як без тебе гірко:
Тебе ні купити, ані заслужити,
Що без тебе, ненько моя, тяжко в
світі жити,

Що вже я ходила,
Що вже я служила,
Та не знайшла тії неньки,
Що мене родила!

Постать матері підноситься в нашій пісні на найвищу височінь, образ матері розглядається як святиня, як утрачена найвища правда!

Мати моя, мати, а де ж тебе взяти?
Тебе ні купити, ані заробити!
Майстрів найняти та й намалювати!
Намалюю неньку на жовтому лубку,
Поставлю я неньку та на віконечко,
Як Богу молюся, на неньку дивлюся.
Поставлю я матір на божничок в хаті:
На божничок гляну, то матір спом'яну,
Назад обернуся, сльозами заллюся.

У відомій псалмі про Правду та Кривду так само єдиним щастям, єдиним світлим промінням серед загальної темряви переможеного Неправдою світу є мати:

Нема в світі Правди, Правди не зискати,
Тільки тої Правди, що рідна я мати!

Найбільший гріх — це непошана до рідної матері. В одній із найдавніших українських дум — в «Думі про вдову і трьох синів» оповідається про сина, що прогнав свою матір. Різні нещастя, як грізна кара Божа, спадають на недоброго сина. Син тоді зрозумів, який тяжкий гріх він вчинив, він кається, забирає матір додому і ставить до неї з найбільшою пошаною. У цій думі яскраво висловлено основну ідею: діти повинні шанувати свою матір, всяка кривда, заподіяна рідній матері, карається Божим судом, як найтяжчий гріх.

Силу і святість матернього і батьківського благословіння показує «Дума про Олексія Поповича». Олексій Попович вчинив великий гріх: без благословіння батьківського і без дозволу вирушив у морський похід, він не згадував батьківську молитву, і за це все покарав його Бог, наславши велику бурю. І тільки тоді, коли Олексій Попович перед козацькою громадою і перед самим Богом почав сповідати свої гріхи і щиро кається в них, тоді тільки стала втихати буря на Чорному морі і до острова човен прибивати.

Гей, котрий чоловік отцівську-материну
молитву шить, шанує, поважає,

То отцівська-материна молитва у
купецтві

І в реместі,
І на полі,
І на морі

Ой, на поміч спмагає,
То отцівська-материна молитва за дна
моря винімає,
Од великих гріхів душу відкупляє,
До царствія небесного приводжає.

Така сила матерньої молитви. Цілий цикл українських народніх дум — побутово-моралістичний — з особливою яскравістю й виразністю підносить роль матері на найвищу височінь. У цих думах виступає справжня «Релігія матері», за висловом проф. Л. Білецького.

Українська народня поезія з її «релігією матері», з культом материнства досягла незрівняної етичної сили й моральної чистоти. В одній колядці Матір Божа просить у Христа райських ключів, щоб одімкнути рай і пекло, випустити грішні душі. Всі душі знаходять прощення. Одній тільки душі нема прощення — це тій,

Що отня з матір'ю та налаяла,
Не налаяла, а подумала.

З такою силою й виразністю висловлена в цій колядці ідея пошани до батька-матері.

Народній світогляд і його життєва філософія найвиразніше відбиваються в стислих, дотепних прислів'ях, приказках. Думки про матір, висловлені в піснях, думах та інших жанрах українського фольклору, ще концентрованіше і яскравіше сформульовані в приказках.

Ось декілька прикладів:
На світі знайдеш усе, крім рідної
матері.

У кого ненька, у того й голівонька
гладенька.

Нема тих яток, що продають
рідних маток.

Нема цвіту над маківку, нема
роду над матінку.

Матінка рідна лучче всього
світа.

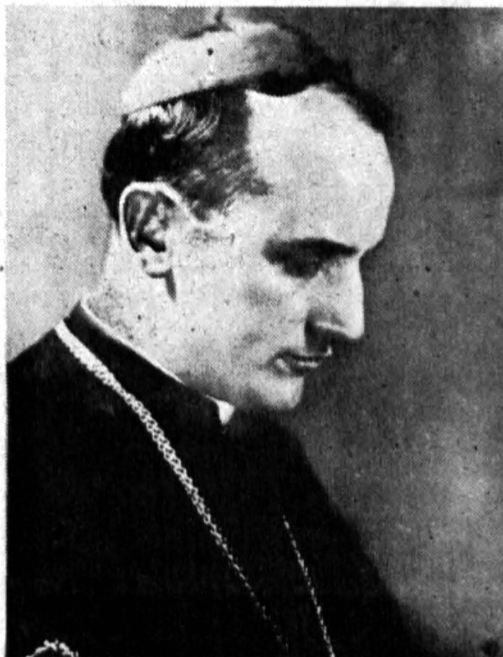
Такий образ матері створив український фольклор. Висока моральноетична краса світлого священного образу рідної матері свідчить про чистоту й шляхетність народнього світогляду, про існування в українському народі міцної й непорушної любови до свого роду, родини, до своєї рідної матері, а разом із тим і до своєї Батьківщини. Будьмо ж вірні нашим рідним національним традиціям!

Шануймо й любимо наших батьків і нашу Батьківщину!

Шануймо і любимо і ніколи не забуваймо нашу матінку рідну, що «лучче всього світа» і нашу Матінку Рідну Україну!

Петро Оксаненко

Архиєпископ засуджений до примусової праці

З великим занепокоєнням слідкував увесь світ за процесом над архиєпископом Загребу д-ром Алоїзіусом Степінаком, що його влаштував сучасний голова югославської держави Тіто. Присуд — двадцять років примусової праці — викликав шторм обурення, зокрема в США, де кардинал Спелман, голова північно американського єпископату, публічно виступив за ревізію присуду. Ці протести спонукали Тіта лише запропонувати засудженому подати прохання про помилування й покинути країну.

Але архиєпископ, якого обвинувачували в допомозі ворогові під час війни та в діях проти єдності югославської держави, узявши в касації визнання своєї провини, відхилив пропозицію Тіта. Після цього його ув'язнили в суворо ізолювану в'язницю.

Архиєпископ Степінак став жертвою політики Тіта, що хотів у його особі покарати представника кرواتських прагнень до незалежності.

Треба гадати, що світова совість на цьому не заспокоїться. Уже сьогодні крати кажуть про свого єпископа-мученика. Певне те, що цей вчинок не сприятиме єдності кرواتів і сербів.

ЖОВТІ ВОДИ І КОРСУНЬ

Майже триста років минає з того часу, як Богдан Хмельницький, взявши в свої руки гетьманську булаву, розпочав визвольну війну українського народу проти польського панування в Україні. Визвольна війна України проти Польщі, однієї з найсильніших держав у тодішній Європі, уславлена двома величними перемогами, під Жовтими Водами й Корсунем, — це найславніша сторінка в нашій історії.

На початку XVII ст. під владою Польщі опинилися мало не всі українські землі. Люблінська унія 1569 р., Берестейська релігійна унія 1596 р., Круківський трактат 1625 р., заборона мати українські вищі школи в 1635 р., збудування козацької фортеці в 1635 р., що мала перетяти шлях запорожцям до Чорного моря, — ось головні етапи польського наступу на Україну.

На наших землях польська шляхта та її посібники жиди-орендарі запровадили колоніальний режим. Вони грабували українські землі, захоплюючи їх у приватне володіння, обертаючи вільних українських селян на своїх кріпаків. Перед 1648 р. магнатам Концепольським належали десятки міст і сотні сіл. Ще більші мали на Правобережжі й Лівобережжі Вишневецькі, зокрема головний представник цього магнатського роду князь Єремія, лютий ворог і кат українського народу. Панщина в шляхетських маєтках доходила до 5—6 днів на тиждень. Українських селян та міщан обплутано безліччю всіляких натуральних та грошових чиншів.

Польський гніт ще посилювався національно-релігійними утисками. Майже скрізь православні церкви були в оренді в жидів. Українці по містах не мали права брати участь у міському самоврядуванні. Міські уряди обсіли поляки. Нищено православні монастирі та українські друкарні, тодішні осередки культури й освіти.

Але український народ не корився окупантові. Ні залізом, ні кров'ю не міг польський уряд приборкати одвічного змагання наших предків за вільне життя на власній землі. З кінця XVI ст. Україна горіла вогнем протипольських повстань. На патріотичні заклики Григорія Лободи, Северина Наливайка, Тараса Трясила, Павла Бута і Якова Остряниці сходилися тисячі тих, у кого билось щире українське серце, палада ненависть до ворога. І хоч польському урядові вдавалося вогнем і мечем придушувати ці повстання, проте вільнолюбний український народ не падав духом, незламною залишалася його воля. Він лише чекав слушної

нагоди, щоб зібрати розпорошені сили й вибухнути новим повстанням.

У кінці 1647 р. в Україні почався новий рух проти Польщі, що незабаром перетворився на загально-народну війну. Її очолив Богдан Хмельницький. Він надав організованості стихійному рухові, спровадив його в річище національно-визвольної війни і відновлення Української держави.

З невеликим відділом своїх прибічників Хмельницький у січні 1648 р. подався на Низ Дніпра, щоб звідси організувати повстання. Одрозумівши, що незабаром перетвориться на загально-народну війну. Її очолив Богдан Хмельницький. Він надав організованості стихійному рухові, спровадив його в річище національно-визвольної війни і відновлення Української держави.

Хмельницький знав, що невеликими силами, які він мав на початку 1648 р. (не більше 3 тис. вояків без артилерії), не перемогти численної, добре озброєної польської армії, що мала славу найкращої в Європі. Отже, треба було шукати допомоги, бодай на початку повстання, в якійсь сусідній державі. Гетьман переговорював у цій справі з кримським ханом Іслам-Гіреєм III. З наказу хана перекопський мурза Тугай-Бей з кількома тисячами татарської кінноти рушив на допомогу запорожцям.

Польський уряд був обізнаний з тим, що на Запоріжжі назріває небезпечне повстання, і вживав усіх заходів, щоб упоратися з ним, поки повстанці встигнуть організуватися, об'єднатися з сотнями тисяч козаків і селян на Україні. Для цього коронний гетьман Потоцький зосередив в околицях Корсуня 30 000 добірного війська, ждучи весни, коли можна буде рушити походом на Запоріжжя.

Але Хмельницький випередив коронного гетьмана. У квітні 1648 р. він розпочинає воєнні дії проти поляків. На річці Жовті Води, що впадає в Інгул, зустрів він 12 тисяч польського війська під командою сина коронного гетьмана. Кілька днів тут тривали бої. Коли наліїшли кримські татари, Хмельницький 6—16 травня з усією потугою вдарив на ворога, що окопався табором. Поразка поляків була цілковитою. Хто не був забитий, попав до полону. Врятувався тільки один жовнір і приніс коронному гетьманові в Черкаси жахне повідомлення про загибель усього війська, про поранення й полон його сина.

Вістки про жовтоводську поразку швидко облетіли Україну. Люди з ще більшим запалом почали скрізь братися до зброї, бити поляків. Звідусіль до Хмельницького сходилися селяни, козаки, збільшуючи його потугу. В історичній лумі про жовтоводську перемогу, яку й досі співають кобзарі в Україні, говориться:

Чи не той то хмель, що коло тичин

в'ється?

Гей той то Хмельницький, що з ляхами
б'ється,

Гей поїхав Хмельницький ік Жовтому Броду,
Гей не один лях лежить головою в воду.
Не пий, Хмельницький, дуже тої жовтої води:
Іде ляхів сорок тисяч хорошої вроди.
«— А я ляхів не боюся і гадки не маю,
За собою великую потугу знаю,
Ще орду за собою веду,
І все, вражі ляхи, на вашу біду».

Після Жовтих Вод Хмельницький, не гаючись, рушив у глиб України проти головного польського війська, що під командою М. Потоцького стояло табором біля Корсуня.

Побачивши численні, окрилені недавньою перемогою, козацькі залоги, поляки почали відходити на Богуслав. Козак Самійло Зарудний, що був при польському війську, повідомив Хмельницького про шлях, яким мали поляки відходити. Уночі козаки перекопали той шлях ровами, загатили потік, що протікав через цю місцевість.

На світанку 16/26 травня, коли почало відходити польське військо, на нього налетіли козаки й татари. Поляки мусили боронитися в дуже невідгідній позиції; вони вперто бились. Але даремно. Мужність українських вояків і майстерне керування боєм, що провадив Хмельницький, принесли перемогу. Погром поляків був страшний. Уся польська старшина, що бундючно нахвалялася канчуками розігнати «запорізьких лотрів», коронний гетьман і його помічник Каліновський, понад 9.000 вояків пішли у кримську неволю «сиру кобилятину їсти», як співається в одній українській пісні.

Всі гармати, прапори, величезні обози дістались переможцям. Після жовтоводської та корсунської поразок довго на невеличких ринках Кафи й Феодосії татари продавали полонених поляків.

У боях під Жовтими Водами й Корсунем Богдан Хмельницький виявив себе видатним стратегом. Його майстерність у маневруванні своїми силами, доцільний вибір місць для розгрому, талановите керування боєм та мужність і героїзм українських вояків прославили наше ім'я в цілому світі.

Після перемог під Жовтими Водами й Корсунем визвольна війна українського народу проти Польщі тривала ще кілька років і закінчилася визволенням більшої частини України та створенням Української Козацької Держави.

В. Юнаківський

Травневий день.

ЧОРНІ ПРАПОРИ

Ще перед оголошенням вислуду комісії в справі перевірки (скринінгу) переміщених осіб в українському таборі УНРРА в Авґсбурзі ніхто не сумнівався в його несправедливості. Одного разу голова комісії скликав загальні збори таборян і сказав:

— Я консультувався з советськими представниками у ваших справах. Тепер я знаю, хто такі українці! Я буду поводитись так, як підкаже мені моє сумління.

24. квітня через таборовий гучномовець зібраним на майдані таборянам був прочитаний список осіб, позбавлених прав ДП.

Як і сподівались, вислід не розходився зі словами голови комісії. Кількість позбавлених опіки УНРРА становила 25%.

Масового позбавлення прав ДП зазнали наукові й культурні працівники табору: артисти, вчителі, професори.

— У цьому якраз зацікавлені вороги! Крім того розлучувано родини, не визнано прав ДП багатьом тим, що були на примусових роботах у самому Авґсбурзі і що дуже легко було перевірити.

Відразу по проголошенні вислудів комісії над табором замаярили чорні прапори і з'явилися транспаранти з відповідними гаслами. Таборова рада вислала телеграми й меморіяли до Головної Квартири Американських Збройних Сил в Європі з проханням звернути увагу на факти несправедливого вирішення перевіряльної (скринінгової) комісії.

У той самий час на знак солідарности й підтримки були вивішені чорні прапори й вислано подібні меморіяли від українських таборів у Ділінґені, Інґольштадті, Кауфбойрені, Н. Ульмі.

25. IV. 47 року на загальних зборах мешканців табору Сомме-казерне прийнято постанову на знак протесту провести одноденну голодівку.

Гаслом було:

— Один за всіх, усі за одного.

— В єдності сила!

Зацікавившись причиною протесту й обурення, табір відвідали високі старшини американської армії та УНРРА.

На чолі з головою таборової ради до Головної Квартири американської армії у Франкфурті виїхала з протестом делегація від мешканців табору.

Як наслідок протестаційної акції до табору прибула комісія для розсліду справи на місці та проведення повторної перевірки вилучених із ДП.

Комісія прийняла апеляції від 515 осіб і переслала їх літаком до Головної Квартири американської армії.

В середу 7. 5. 1947 року через таборовий гучномовець оголошено вислід розгляду апеляцій. Поновлено 120 без опитів, а 18 мають наново перейти перевірку.

Серед вилучених знову лишилися працівники культурних і наукових установ табору. До Головної Квартири у Франкфурті знову виїхала делегація представників табору.

В часі перебування делегації у Франкфурті до табору заїхали вантажні автомашини по людей, що втратили права ДП. В хвилині, коли вони всідали до машин, над табором Сомме-казерне знову замаяли чорні прапори.

Тепер ці люди тимчасово перебувають у німецькому переходовому таборі з тим, щоб одержати відповідні документи та влаштувати своє життя в нових умовах.

Керівні і впливові особи табору Сомме-казерне далі турбуються долею вилучених з ДП українців. Греко-католицький декан табору о. В. Пилипець відвідав шефа Ватиканської Місії в Німеччині архієпископа Мюнха, з яким відбув 4-охгодинну розмову. Архієпископ Мюнх запевнив, що події у Сомме-казерне будуть доведені до відома

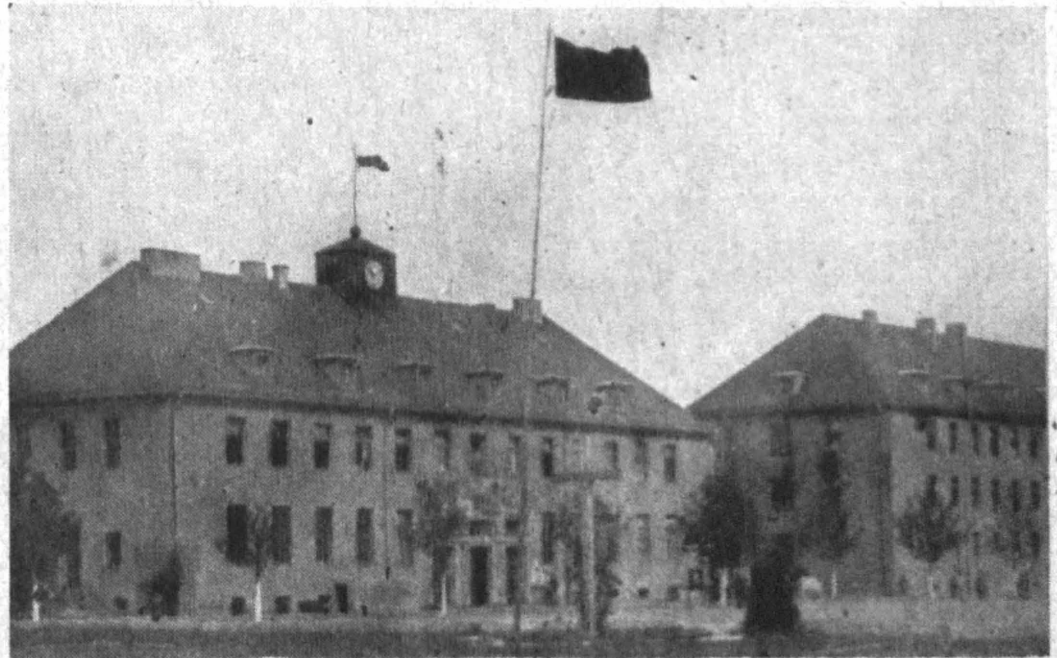
відповідних американських чинників, та найвищих духовних осіб у Ватикані.

Управа Табору та Президія Таборової Ради Сомме-казерне допомагають людям влаштуватися на роботу.

Суспільна Опіка задовольнила одягом найпекучіші потреби вилучених з ДП ще перед їхнім вивозом з табору. Соціальна Опіка проводить широку акцію харчової допомоги вилученим особам, втягнувши до цього усіх мешканців табору. Управа Кооперативи «Самопоміч» виплатила своїм членам, вилученим з ДП, 5.000 нім. марок та надано позики 3.800 нім. марок.

Українці ДП! — Не забуваймо наших братів і сестер!

В. Коваль

Чорні прапори над табором «Сомме-казерне».

Плакат на одному з блоків табору.

Матадор МАНОЛЕТО

Ясного соняшного дня з'явився вперше в Мехіко у грудні минулого року стрункий молодий матадор з Кордобі. Його звали Мануель Родрігес, або на арені «Манолето». Але для його поклонників він був «Ель Монстро» — чудовисько.

Першим биком Манолето було чорне страховище «Гітано» з ранчо в Торечілас. Матадор майстерно володів плащем і шпагою. Він повністю опанував бика і робив це з клясичною скульптурною грацією, якої не бачили на мекіканській арені вже багато років. Після кожного граціозного пасу вигуки «оле» зливалися в рев, а коли бик був забитий, на арену дощем посипалися капелюхи, букети червоних квітів, жіночі шарфи й чоловічі піджаки. Повітря побіліло від повівань носовими хустками.

Інші матадори вбили ще двох биків, і черга прийшла знов до Манолето. Новий бик «Качоро» мав тенденцію бити збоку. Манолето граціозно виконав «вероніку»; бик обернувся й кинувся на матадора вдруге. Для натовпу й самого Манолето було ясно, що на цей раз бик не змінить своєї атаки, щоб обернутись до червоного плаща. Він біг просто на матадора. Залунали вигуки

«вважай!» Але Манолето не рухнувся. Ріг влучив його в ліве стегно. Стрункий матадор злетів у повітря і впав. Його асистенти кинулись до бика, щоб відвести його увагу на себе.

Коли матадора везли до лікарні, його запитали: «Хлопче, чому ви не відскочили вбік? Ви ж бачили, що бик вас поцілить». Матадор відповів спокійним голосом: «Тому, що я Манолето — я атакую те, що я атакую».

Коли Манолето закінчив у березні своє мекіканське турне, країна була емоційно й до певної міри фінансово виснажена. Сильні чоловіки ламали собі руки з надміру емоцій; чарівні жінки забули суворий латинський кодекс поведінки; добрі батьки розтратили родинні гроші на квитки, що коштували на чорному ринку астрономічні суми.

Бик кидається повз Манолето на його червоний плащ. Що ближче, до себе підпускає його матадор, то більше хвилювання викликає серед публіки.

Три місяці панував Манолето над Мехіко. Його обожнювачі звались «манолетистами» і носили срібні й золоті медальйони з довгастим і скорботним профілем матадора. Дехто з утомлених, розкидаючи карти, казали: «Прошу, не розповідайте про Манолето». Рідкі появи матадора серед публіки зупиняли вуличний рух.

Національна економіка була підірвана. Гроші, що звичайно йшли до купців і постачальників харчів та одягу, потекли до кишень імпресаріо, фермерів бичачих ранчо, мекіканських матадорів, що під впливом Манолето поліпшили свій стиль і збільшили вимоги; до кишень паскарів, продавців пива й солодких напоїв, до тих, що приносили подушки глядачам, щоб сидіти на них або кидати на арену, виявляючи крайнощі задоволення або незадоволення. Скарги купців і підприємців стали такими голосними, що справа розглядалась у сенаті. Були мобілізовані комерційні палати і під кінець сезону влада заборонила вистави в робочі дні тижня. Крім того, в інтересах публічної економіки ухвалено, що в наступному році в місті Мехіко буде оперувати лише одна арена для бою биків.

Свій останній бій у місті Мехіко Манолето дав на користь недоживлених дітей. І для цього був добрий привід, бо багато батьків недоживлених дітей були пристрасними

Найкращий шанс для бика вдарити Манолето тоді, коли матадор схиляється над його рогами, щоб убити тварину. Але виснажений бик робить останню слабку атаку на плащ.

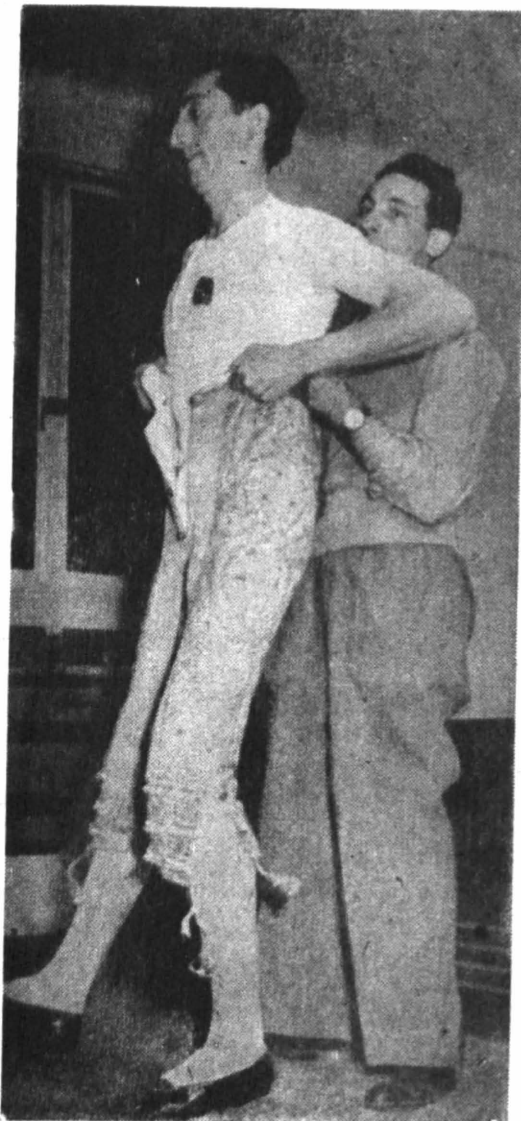
глядачами, що витратили всі свої гроші, щоб побачити Манолето.

Але центр цього шторму, як звичайно всі штормові центри, був спокійний і майже

Після бою молодий матадор лягає на пару годин відпочити, але численні поклонниці не дають йому спокою.

байдужий до заматні, що знялася навколо нього. Частково таке ставлення спадкове. Манолето — типовий кордобець. В додаток до великих сумних очей і довгого, трохи горбатого носа, що так часто відзначають мешканців цього гарячого мавританського міста південної Іспанії, Манолето має

Манолето одягається в бойове убрання.

крижану витриманість і зовнішній спокій, що так само характеристичний для кордобських чоловіків, як і краса для їх жінок. Крім того, Манолето має вигляд клясичного матадора з притаманною гідністю й елегантністю.

Манолето народився в 1917 році в Кордобі в родині матадора. Його мати була двічі одружена, щоразу з бійцем биків. Батько Манолето, її другий чоловік, був досвідченим «тореро», але не придбав особливої слави. Не зважаючи на незгоду матері, (вона ніколи не була присутньою на його виступах), Манолето хлопцем провів більшість свого часу на селах коло Кордобі, на багатих фармах та біля арен, шукаючи нагоди робити паси з усім, що мало чотири ноги та роги. Він мав сухорляве тіло, не особливо добре зформоване порівняно до звичайних атлетичних стандартів, але чудово координоване.

Серйозний і працьовитий Манолето уважно вивчав клясичний стиль володіння засобами свого ремесла, здебільшого ігноруючи показні, орнаментальні трюки, що ними так часто користуються молоді матадори, щоб привернути до себе увагу.

В 1934 році він став «новілеро», — убивця молодих биків до чотирьох років, оперуючи на провінційних аренах.

З 1936 року почав виступати в Мадриді. Від навчився добре триматись, але ніхто ще не висловлював тоді думки, що ім'я цієї людини будуть з повагою вимовляти навіть у найкритичніших колах знавців бикового бою.

Громадянська війна в Іспанії спричинила перерву в його кар'єрі. Після війни Манолето повертається до арени і починає розробляти «клясичний і чистий» стиль.

В 1942 році він виходить переможцем у Севільї — в найбільшій світовій події з бою биків. Манолето визнають за великого «тореро» і прозивають «чудовиськом», що відповідає його майже надлюдській вправності.

Новини іспанської арени швидко доходять до Мехіко. Брат колишнього мексиканського президента і власник цирку генерал Авіла Камачо вислав до Іспанії свого представника, що склав з Манолето ще нечуваний в історії бою биків контракт: за кожний виступ у столиці Мехіко матадорові був гарантований мінімум 60 000 пезо. (12 000 доларів), а в провінції 30 000. Повернувшись до Іспанії, Манолето став багатіший на 250 000 доларів.

Не рахуючи його вправності на арені та здібностей заробляти гроші, «чудовисько» являє собою звичайну сухорляву молоду людину з утомленим виглядом і члупавими нервами. Добрі нерви кінце погрібні на арені й поза нею, бо славетний матадор — певною мірою публічна власність. Одне з трьох кімнат готелю «Реформа», що він їх займав у Мехіко, була завжди переповнена манолетистами-чоловіками й жінками, що бажали перелати Манолето комплімент або подарунок і одержати автографічне фото. Після кожного бою натовп ставав ще більшим. Матадор лягав відпочити на годину або більше, але коло його ліжка завжди товпилися поклонники. Щовечора він одержував десятки запрошень. Мати гостем Манолето було б для господаря подією року. В житті Манолето скромна, приємна, але майже завжди дуже стримана людина. Він мало п'є, мало курить і відрізняється від більшості матадорів тим, що дуже помірно реагує на флірт жінок.

Під час мексиканської полорожі ім'я Манолето часто згадували поруч з ім'ям Франко (Закінчення на стор. 12).

Манолето на арені.

Битва за чашкою чаю

АВГУСТ ДЕРЛЕС.

Август Дерлес — цікава постать в літературі. Почавши писати з 13 років, він через два роки видав уже першу книжку. Тепер йому 35 років, і він устиг видати за цей час тридцять книжок. Серед них поезії, есеї, новелі, оповідання, містерії й біографії. Щороку він пише пересічно від 750.000 до мільйона слів. Друкується під кількома псевдонімами. Його гордість — це твір «Сага Сек-Прерії», реалістична річ із життя околиці, де він народився. Твір запроектовано на 50 томів, що охоплюють майже всі літературні жанри.

Пишучи так багато, він уміє знаходити час і для інших своїх захоплень: туристики, плавання, шахів, збирання поштових марок та гумористичних смужок із газет.

Дерлес захоплюється містеріями; він — творець відомого судді Пека. Новела «Битва за чашкою чаю» — один з його ранніх творів.

Зараз за Мукденом потяг спинився. Американські та британські прапори на ньому не змогли цьому перешкодити, хоч було ясно, що нікому з пасажирів, яких захищали вони, не буде зроблено шкоди. З купе до купе летіла вістка, що північний воєначальник Ваг-Гсу-Лянг особисто прибуде, щоб шукати когось у потязі.

Коли поширилась ця чутка, я розмовляв з китайцем високої касті, що разом із жінкою займав суміжне з моїм купе.

— Це дуже прикро, — сказав я.

Китаець стримано всміхнувся.

— Немає причини тривожитись, мій пане. Це тільки невеличка затримка. Вам, чужинцям, завжди вважається кровопролиття.

Це і нерозумно, і шкідливо для нервів. Ми, китайці — це велика родина, що свариться між собою; ми не любимо кровопролиття і по змозі не доводимо до нього. А вже проливання крові невинних чужинців — це те, чого ми уникаємо всім серцем. Будьте певні, навіть за тимчасової відсутності японської сторожі, що звичайно стоїть уздовж залізниці, воєначальник намагатиметься не пролити крові.

Він спинився, щоб милостиво посміхнутися жінці, що була диявольсько вродлива, як на китайку.

Вона злегка нахилила голову й відповіла на посмішку.

— А щодо розшуків, — провадив він заспокійливо, — то можу вам сказати, пане Шов, що на мою думку, генерал Ваг шукає мене. Він не любить смиренного пана Лю-Джена.

Його мова мала неприємний ефект, збудивши в мені почуття безпосередньої небезпеки. Я мав досить знайомств серед манжурських політиків, щоб знати, що таємний агент націоналістів, пан Лю-Джен, не раз

уже мав нагоду заблокувати політику генерала Вага, а так само й японців, з якими «співпрацював» Ваг.

Звичайно своєю заспокійливістю пан Лю-Джен обдурював власне передчуття.

Шпигунство Лю-Джена давно було кількою в боці японців та їхніх маріонеток; здавалося, за скромним китайцем, що стояв поруч мене, шикувалась не тільки вся потуга Чан-Кай-Шека, але й незламна армія китайських патріотів, що з'явилися з нівідкля на його знак і зникали в нікуди, виконавши незвичайні подвиги саботажу й шпіонажу.

— Хіба ж ви не в смертельній небезпеці? — спитав я.

— Все можливе, — сказав пан Лю-Джен без іскри емоції — Є повір'я, що поки людина не втратить голови, небезпека тримається на віддалі; вона зближається тільки тоді, коли людина злякана.

Він повернувся до жінки й сказав по-китайському:

— Сходи но до вагона-ресторану й принеси чаю, бо генерал зараз мене знайде і, мабуть, не заперечуватиме проти чашки чаю.

Я відступив до свого купе, покинувши двері непричиненими, в надії почути, що відбудеться між генералом та моїм подорожнім знайомим; його скромна поведінка й смиренна зовнішність робили для мене мало ймовірним, що він справді був тим таємним агентом Лю-Дженом, що за його голову японці вже давно визначили винагороду.

Нарешті генерал Ваг вступив до вагона. Це була висока, важка людина, з довгими обвислими вусами; було видно, що господар мало про них дбав.

Місцеві газети описували його звичайно китайським виразом, що значив: «велика людина з малим мозком». Його очі — я їх

дозволяє Манолето орудувати шпагою звичайної ваги лише під час останнього удару.

Всі матадори кажуть лише правду. Манолето визнає, що завжди почуває страх перед босом і заспокоюється лише після того, як пізнає характер бика.

Його життя небезпечне й утомливе. Маючи 29 років, він на обличчі людина середнього віку. В його волоссі помітна сивина. Якщо Манолето залишиться живий, він буде битися ще років з п'ять, потім повернеться до своєї ранчо коло Кордобі й буде, як і багато колишніх матадорів, вирощувати биків. При його теперішніх заробітках Манолето скоро стане мільйонером.

Наступного року Манолето знов приїде до Мехіко. Але не лише мекіканці хворіють на Манолето. Кажуть, що він обраний на почесного мера столиці Перу — Ліми.

Вільям Джонсон.

(За журналом LIFE).

побачив, коли він безцеремонно зазірнув до мого купе, — були тверді й колючі. За мить він відвернувся й спинився перед сусідніми дверима.

Пан Лю-Джен не дав генералові часу заговорити.

— Маю сміливість вірити, що ви шукаєте мене, мій дорогий генерале — промовив він швидко по-китайському. — Я — смиренний Лю-Джен.

Генерал не дав безпосередньої відповіді. Він лише повернувся, викрикнув наказ до сторожі, щоб стали на кінцях вагона, розпорядився не дуже ввічливо, щоб ніхто не показувався з купе. Тоді повернувся і вступив до Лю-Джена, покинувши двері непричиненими.

Це було щастя, що тепер я не тільки міг виразно чути все, але й бачити, що діялось за маленьким очеретяним столиком мого сусіди. Це було можливим завдяки дзеркалові, що висіло в коридорі проти купе Лю-Джена.

Жінка повернулася з чаєм і заходила розставляти чашки.

— Є речі, про які я хотів би з Вами поговорити, — сказав генерал Ваг без передмови.

— Це так, — відповів Лю-Джен тихим голосом. — Але маю сміливість сподіватися, що ви вип'єте чаю перед тим, як ми обговоримо ці речі?

— Чаю я вип'ю, — різко сказав воєначальник, — але немає потреби відкладати нашу дискусію. Вона не буде довгою, — в його голосі прозвучала зловісна нотка.

Жінка налила чай і розрізала надвое цитрину.

— Ці речі? ... — мирно підказав Лю-Джен. Воєначальних посміхнувся похмуро.

— Двадцять сьомого минулого місяця ви спорознили мої склади амуніції в околиці Кірін.

Пан Лю-Джен закивав згідливо.

— Бо якби їх відкрили японці, що йшли на Харбін, вони були б сконфісковані. Амуніція в моїх руках і очікує вас...

Його відповідь трохи збила генерала з пантелику. Поки він зміг продовжувати, Лю-Джен вийняв з кишені маленьку ляквану коробочку й натрусив з неї білого порошку в свою чашку.

— Маю вражіння, що генерал не любить солодкого чаю? — сказав він і м'яка посмішка торкнулася його вуст.

— Це так, — сказав генерал коротко. — Далі, — продовжував він, — першого цього місяця ви затримали великий відділ мого війська в проваллі Гандсі, що не дало мені змоги

Коло лісу

(Фото УАП)

(Закінчення)

кузької співачки Фернанди Монтель, але друзі матадора твердять, що його справжня наречена живе в Кордобі.

Подібно до всіх матадорів Манолето забобонний. Його сім бойових убрань мають усі клясичні комбінації фарб, за винятком червоної й золотої. Манолето вірить, що коли буде носити червоне убрання, то перестудиться. Коли його зброносець повісить бойове убрання Манолето на стілець, ніхто не сміє доторкнутись до нього поки Манолето не одягне. Ніхто, крім антрепренера, навіть сам Манолето не сміє зав'язати шнурки на його бойових брюках. Ніхто не сміє, звичайно, кинути капелюх на його ліжко.

Подібно до всіх «тореро» Манолето бував часто поранений. Подібний до літери Т рубець знеправляє його щоку. На обох стегнах сліди рогів. Старе ушкодження руки

другого дня заскочити Ченсін так, як я планував.

— Я зробив це, бо ж довідався, що японці збиралися битись проти вас.

— Але ж японці були далеко на півночі?

— Офіційно. Але згадайте, що мирна зовнішність ховає небезпеку під собою. Поблизу Генсіну чекало багато схованих японців. Для них було розпачем, що ви не прийшли.

Генерал, що намагався приховати свою співпрацю з японцями, почував себе не дуже добре, але продовжував кидати обвинувачення на Лю-Джена, які той відбивав з великою вправністю. Нарешті генерал поставив питання руба:

— Чи не буде ваша ласка підписати наказ про видачу моєї амуніції з того місця, де ви її сховали?

Лю-Джен глянув на нього без всякого виразу на обличчі.

— А якщо я завагаюсь підписати?

Генералова відповідь була громом з ясного неба.

— Я боюся, що тоді ми будемо змушені скарати вашого сина; ми маємо велику честь тримати його в себе як гостя з того часу, як минулого тижня взяли його з вашого тасмного помешкання в Чінчов. Ми будемо змушені скарати його звичайним способом. Я пришло вам його члени, його вуха і його язик, а так само, якщо бажаєте, його очі, щоб ви в них подивилися.

Лю-Джен продовжував зосереджено дивитись на генерала. Тоді раптово сказав:

— Я підпишу. Але будьте обережні в тих речах, про які тут не згадано. За вами слідкують японці. Вам напевне буде погано, коли стане відомим, що ви затримували цей потяг.

— Навпаки, я маю дозвіл від японців. Вони здуру сподівалися, що я проливатиму кров.

— Ви мудрі, генерале Ваг, — сказав Лю-Джен і взявся писати вимаганий наказ.

В цю саму мить, без сумніву, на знак Лю-Джена, жінка випустила чайник і, коли генерал озирнувся, щоб глянути, Лю-Джен сипнув щось генералові в чашку.

Це було зроблено невдало, і генерал усе бачив куточком ока.

Двоє китайців обмінялись поглядами понад чашками чаю. Вираз генералового обличчя став ще похмурішим.

Лю-Джен перервав напружену мовчанку.

— П'ємо, генерале? — сказав він, з викликом подаючись уперед.

Генерал кивнув і Лю-Джен підніс свою чашку до уст.

— Стривайте, — сказав генерал хрипко. — Вип'ємо разом.

— Якщо ви зробите мені цю велику честь. — Я питиму той чай, що ви приготували для себе, ви ж вип'єте з моєї чашки.

Лю-Джен здивовано звів брови. Тоді його обличчям промайнув вираз болю. Промовив низьким голосом.

— Мої предки перевертаються в трунах від вашого безпричинного обвинувачення, генерале.

— Ви питемете зі мною так, як я кажу, — крикнув генерал.

Лю-Джен уклонився.

— Дуже добре, — ввічливо сказав він і взяв чашку з рук генерала. Генерал узяв Лю-Джену.

Разом підняли чашки вгору й випили чай. Обличчя Лю-Джена було неприродно-біде, генерал посміхався, виблискуючи зубами з-під неохайних вусів.

— А мій син? — слабо спитався Лю-Джен, відхилившись і заплющуючи очі.

Весною в Японії відбуваються всілякі свята. Особливо радіє цьому молодь. Японські школярі м. Токіо приймають дітей американської школи як своїх гостей. На фото — маленький японець передає американському гостеві дарунок приязні.

(Фото Д. Б.)

— Його безпечно відішлють додому, як я обіцяв. Я не маю звички не дотримувати слова, навіть, якщо дав його Лю-Дженові, який скоро, сподіваюсь, перестане бути моїм ворогом.

Натяку не можна було не зрозуміти.

Лю-Джен конвульсійно засовався на стільці. Генерал звівся і з задоволенням дивився на нього зверху.

— Ви знову виграли битву, генерале, промовив низьким голосом Лю-Джен. — Дозвольте мені висловити вам за це мій комплімент.

Восноначальник сардонічно всміхнувся і вийшов з купе, причинивши за собою двері. Через хвилину потяг рушив...

Те, що я бачив, було схоже на мелодраму. Я не відривав очей від сусіднього купе, сподіваючись, що щось станеться. Але не сталося нічого. Я встав і злегка постукав у двері.

— Чи можу чимсь допомогти? — спитав я по-китайському.

Лю-Джен власноручно відчинив двері. Він зовсім не був схожий на людину, що оце саме прийняла отруту. Помітивши вираз мого обличчя, він широко посміхнувся й промовив:

— Пан Шов виглядає здивованим. Я бачив, як ви стежили в дзеркалі перед дверима й підслухували. Думаю, що ви були немало захоплені нашою невинною розмовою. Рідко трапляється бачити, щоб смертельні вороги розмовляли мирно.

— Але я думав... Ви ж чогось насипали в генералову чашку?

— О, чи може бути, щоб ви повірили, що я хотів його отруїти?

— Що ж я ще міг думати?

— Я тільки сипнув цукру в генералів чай. Влаштував так, щоб він побачив і цим збудив його підозру.

— А в вашу чашку? — спитав я.

— Скажімо... сонний порошок? — промовив він заспокійливо, посміхаючись на мою недовірливість.

Любий, пане Шов, боюся, що ви, як і генерал Ваг, маєте здібність турбуватися не з приводу звичайних явищ, а тільки з приводу тих, що здадуться дивними.

Не знаючи моїх намірів, генералові було досить важко прочитати мою усмішку і слова та правильно зрозуміти «цукор», так невинно насипаний у мою чашку.

Я бачив, що з деяких причин панові Лю-Дженові потрібний був цей обмін чашками. Я почував себе трохи ніяково і почав відчувати більшу повагу до Лю-Дженової скромності й смиренності.

— Думаєте, що він випустить вашого сина? — спитав я.

Пан Лю-Джен засміявся майже похлоп'ячому.

— Ах, ви переоцінюєте генералові теревені. Мій син у безпеці в Чункіні. Генерал, наскочивши в моїм гінчовському домі на хлопця, що був схожий на нього і мав на собі його одяг, здуру взяв хлопця за мого сина. Він велика людина, той генерал, але в ньому на лишилось місця для думки. Він впадає в крайнощі, що я так само зауважив і в вас, американців.

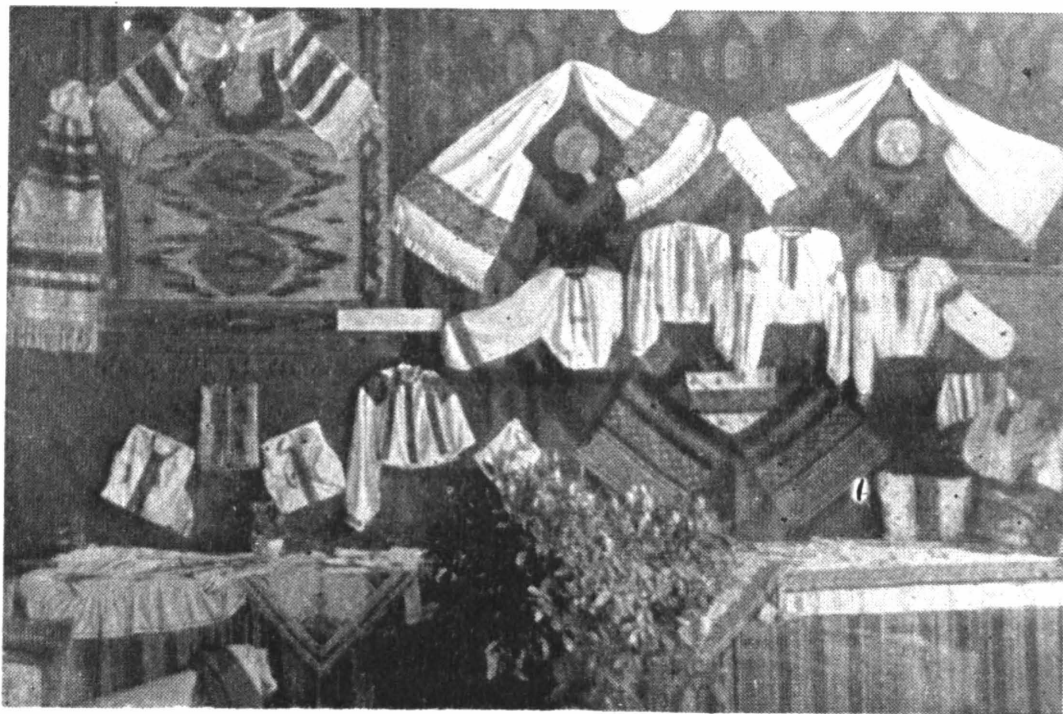
Він посміхнувся до мене й почав причиняти двері. Коли я відвернувся, додав:

— Але власне, той, хто впадає в крайнощі, може доходити до правди, хоч і не звичайним способом. Справді, можливо, що через декілька днів ми зможемо говорити про генерала в минулому часі.

Прошло всього два дні, і пейпінські газети сповістили про смерть північного восноначальника, японської маріонетки — генерала Ваг-Гсу-Лянга; зазначалося, що він помер попередньої ночі під час сну. Коли я читав у газеті це коротке повідомлення, переді мною виринуло заспокоїливе обличчя пана Лю-Джена, і я почув його голос:

— Скажімо, сонний порошок?...

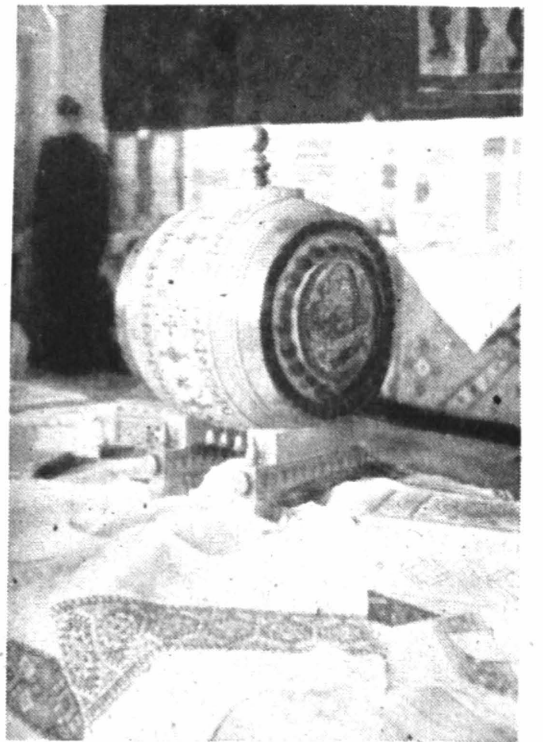
З англійської мови
переклав Юрій Балко.

Взірці української народної вишивки на виставці в Ділінгені.

Мистецтво різьби на дереві на українській виставці в Ділінгені.

Один з кутків виставки в Ділінгені.

ТРІУМФ НАЦІОНАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

В українському таборі м. Ділінген влаштовано виставку українського національного мистецтва. Одна велика зала і три менших кімнати заповнені гарними експонатами. Тут широко репрезентовані українські народні вишивки, килими, одяг, різьба на дереві, писанки, що являють собою найкращі експонати виставки (власність проф. Горняткевича), українське малярство. Дуже цікаві роботи з української архітектури — проекти будівель, фото та зарисовки хат проф. Миропольського, а також макети церкви, полтавської хати та гуцульської оселі.

Національний герб, прапор, гроші, поштові знаки нагадують чужинцям, що ми не завжди були скитальцями, а теж мали свою національну державу.

Крім того треба ще відмітити вироби таборової майстерні; особливо вражають глядача мистецька різьба на дереві, продукція шевської майстерні та вироби валіз. Якщо взяти до уваги таборові умови, відсутність відповідного матеріалу та інструментів, то всі ці досягнення треба подєстерити. Велику увагу чужинців притягають до себе великодні писанки, що їх складено у великій гарній скрині до 600 штук.

Виставку відвідало понад 4000 українців і чужинців із сусідніх таборів. Серед відвідувачів чужинців — американці, французи, лотиші, литовці, естонці, жиди, німці, поляки. Усі вони захоплені тим, що побачили. Виставку також відвідали організовано кілька німецьких шкіл Ділінгену. В книзі відвідувачів серед численних записок знаходимо вражіння чужинців.

Американець лейтенант Тівлер пише: «Праця в тутешньому таборі чудова й прекрасна».

Американка пані Елін: — «Ця блискуча повчальна виставка приєднає Вам багато приятелів своєю небуденною красою».

Литовка пані Бульбіс: — «Одна з найкращих виставок, які я досі бачила. Найвище призначення для керівників табору за те, що спромоглися на таке величне діло».

Німець Гум: — «З глибоким вражінням і великим подивом вихожду з цієї виставки. Вона справді призначена на те, щоб відкрити кожному очі й серце для українського народу. Найщиріше побажання для української нації і для її високого мистецтва моє признание».

О. Степовий

ВІДГУКИ ПРЕСИ

На одній із сторінок німецької газети «Швебіше Ляндесцайтунг» ч. 37 за 9 травня 1947 року під наголовком «Українське мистецтво на вигнанні» знаходимо відгук про виставку українського мистецтва в м. Ділінгені.

Замітку подаємо без змін: «Українці, приміщені в таборі переміщених осіб у Ділінгені, вразили громадськість виставкою, яка заслуговує на велику увагу. Вона містить не лише твори відомих українських мистців, але також показує відчуття форми, радість фарб, мистецьке уміння та національну якість цілого українського народу. Найцікавішим у виставці є не так праці окремих досвідчених мистців, як сотні предметів, що підпадають під поняття народного мистецтва. У виставці однаковою мірою репрезентовані чоловіки й жінки. Чоловіки — різьбою й інкрустацією, жінки — вишивками й тканинами. Найхарактерніші для мистецького почуття народу великодні писанки. Важко повірити, що ці чарівні

маленькі мистецькі твори може виготовити кожна українська селянка.

«Ця виставка звучить німою відозвою до всіх німецьких відвідувачів перевірити своє ставлення до цього мистецько обдарованого й такого люб'язного народу, що так високо стоїть у культурному розумінні».

Група вишивальниць табору м. Ділінгена.

УСМІШКИ

Таборові дівчата

Мати: — Нусю, так не гарно, так не чемно, я чула, що ти посилаєш до хлопців у листах поцілунки.

Нуся: — Мамцю, це ж страшна брехня, я такі справи полагаджую усно... *

Подруга до подруги: — Яку б я несподіванку зробила своєму нареченому перед шлюбом?

Подруга відповідає: — Покажи йому свою картку на додатковий приділ або метрику народження.

Добрий заробок

Бльоковий: — Іване, іди до стації, допоможеш моїй жінці нести пакунки, за це дам тобі пачку папірос.

Іван: — А як пані не приїдуть?

Бльоковий: — Тоді дам дві пачки.

Неприємна вістка

Фотограф до депіста: — А тепер прошу зробити веселу міну.

Депіст: — Не можу.

Фотограф: — Чому?

Депіст: — Бо я прочитав в оголошенні, що мене розшукує моя жінка.

У тюрмі

Питає один депіст другого: — Защо тебе посадили в тюрму?

Другий: — За те, що я товк головою в мур.

Перший: — І за це тебе посадили?

Другий: — Так, але я не своєю головою товк, але головою голови «Суспільної Опіки». А тебе за що посадили?

Перший: — За те, що я був на п'ятьох весіллях.

Другий: — І за те тебе посадили?

Перший: — Так, але я все брав участь, як пан жених.

Конкуренція

Батько: — Івасю, коли будеш щодня вправляти на фортеп'яні, за це одержиш щодня одну марку.

Івась: А мені той пан магістер, що мешкає в нашій кімнаті за коцом, дає по дві марки, щоб я не грав.

Добра відповідь

У школі на годині фізики професорка до слухача: — «Поясніть нам, пане Гаврильчак, з акустики, коли звуки передаються погано, а коли добре.»

Слухач став, замнявся й нічого не говорить.

Професорка допомагає: — «То прошу сказати, коли радіо передає добре, а коли погано?»

Слухач: — «Коли радіо передає, що по скінченні УНРРА нас перебере ІРО, тоді добре передає, а коли передає, що по скінченні УНРРА нас жде примусова репатріяція, тоді передає погано.»

Двозначна рекомендація.

«До того, хто цим цікавитиметься: Пан Петро Криницький працював у моїй фірмі і коли він звільнився, я був дуже ним задоволений.»

Китайська мудрість:

«Давайте дитині щодня чогось смачного — бо, якщо не дасте, дитина візьме сама.» *

Один ліберальний можновладець казав: «Панове, може, я не завжди правий, але я ніколи не помиляюся...» *

«Готель Мак-Херсона».

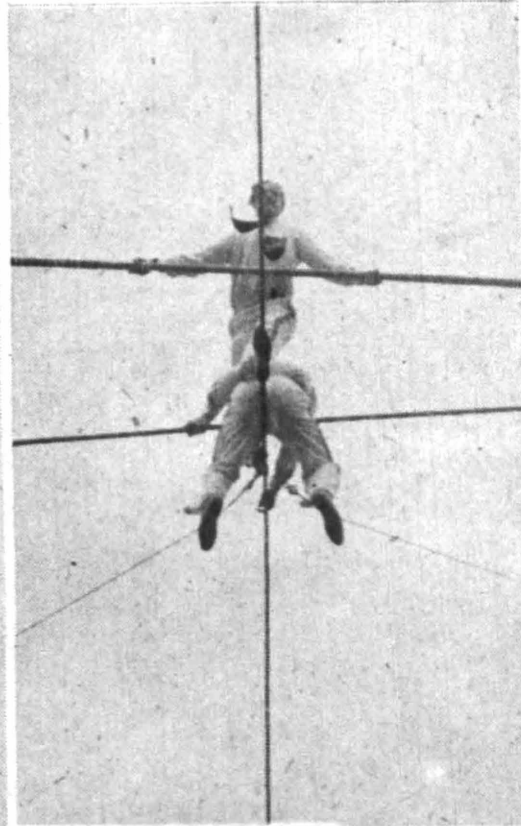
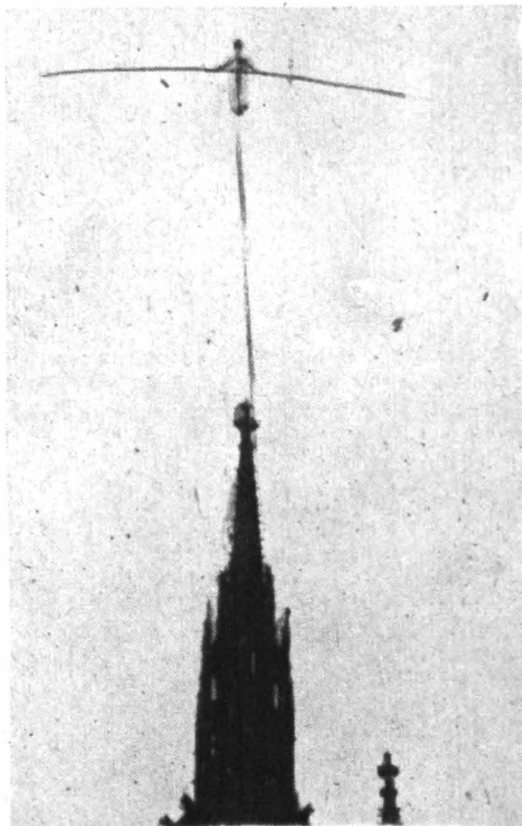
«За один шилінг: кімната, дванадцять обідів, дівчина до танцю, пляшка горілки. Все це коштує всього І шилінг...»

Прочитавши таку вивіску, шотляндець пробурчав невдоволено:

«Вісові брехуни! не кажуть, що за пляшка — чвертка, чи літрова?» *

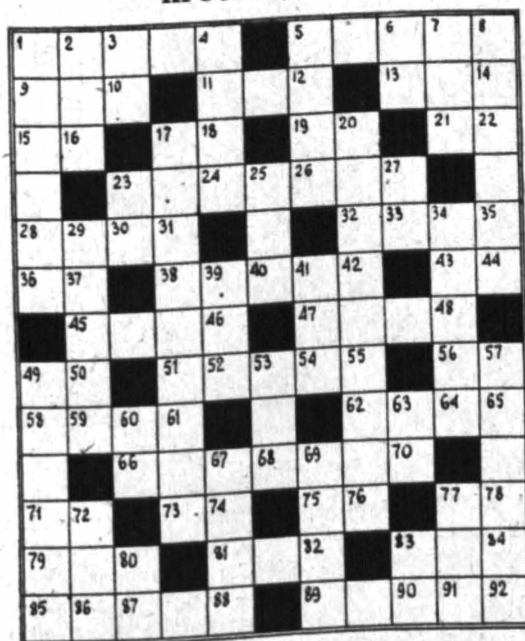
— Чому ви не хочете бути в кіноті?

— Нехай туди дурніші йдуть. Що ви собі думаєте? Щоб я при відступі не тільки рушницю, а ще й коня волік на собі?... *

Еквілібристи на дротах КАРЛО і ЕНРІКО показали у Франкфурті сенсаційну виставу. Дріт проходив над річкою Майн на висоті 80 метрів від Франкфуртського собору до церкви Трьох Королів (на другому березі річки). Кульмінаційним пунктом вистави була зустріч еквілібристів на дроті. На фото ліворуч — Карло відходить на дроті від 95-метрової вежі собору, праворуч — Енріко переступає Карло під час зустрічі. (Д.-Б.)

КРОСВОРД № 4

ЗНАЧЕННЯ СЛІВ

Поземно: 1-4 — меблі в спальнях або в будуарах; 5-8 — частина взуття; 9-10 — один із легендарних засновників Риму; 11-12 —

міра ваги; 13-14 — сорт картоплі; 15-16 — старовинна китайська монета; 17-18 — крок у танці; 19-20 — гірська тварина; 21-22 — ріка на півдні Німеччини; 23-27 — острів у Середземному морі; 28-31 — знаменитий англійський дослідник; 32-35 — фінський державний діяч роков війни; 36-37 — літера; 38-42 — французький письменник; 43-44 — фізичний коефіцієнт; 45-46 — відомий чеський шахіст-гроїзмастер; 47-48 — темножовта фарба; 49-50 — нота; 51-55 — острів у Караїбському морі; 56-57 — спеціальні частини німецької армії; 58-61 — місто в Німеччині; 62-65 — ґатунок тканини; 66-70 — еспанський глядіатор; 71-72 — державна телеграфна агенція США; 73-74 — нота; 75-76 — ініціали відомого французького письменника; 77-78 — нота; 79-80 — знаменита німецька фільмова зірка; 81-82 — тварина африканських саван; 83-84 — знаменитий англійський письменник; 85-88 — паливо; 89-92 — плід.

Доземно: 1-36 — місто в Італії; 2-16 — частина корабельної снасти; 3-10 — англійський філософ; 4-24 — дорогоцінне каміння; 5-26 — убрання; 6-13 — (в подвоєнні) отруйна комаха Африки; 7-21 — найбільш поширене ім'я серед мохамедан; 8-44 — прізвисько безсмертного італійського маляра; 17-73 — назва одного з найбільших міст Росії; 20-76 — найбільша американська фортеця на Філіппінах, славна з часів

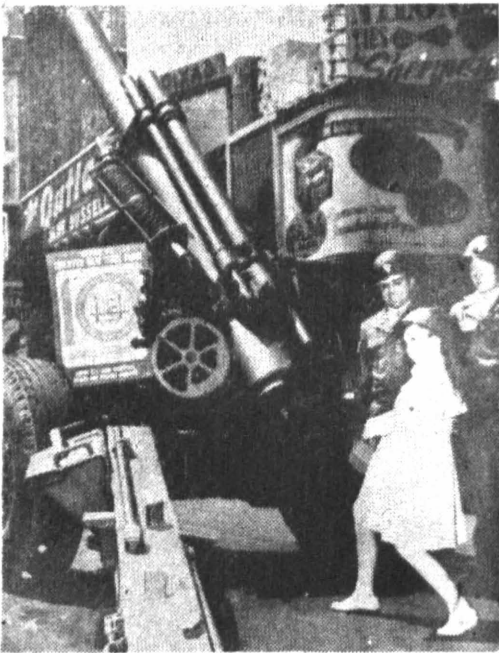
останньої війни; 23-30 — знаменитий американський письменник; 25-40 — розмір вірша; 27-33 — знаменитий французький письменник 19 ст.; 29-59 — напій з молока, що його готують на Кавказі; 34-64 — одна з назов дороги; 39-52 — порода папуг; 41-54 — прилад до вимірювання глибини; 49-85 — кельнер на пароплаві; 53-68 — кальорійний для організму матеріал; 57-92 — синонім слова «діло»; 60-66 — нота навпаки; 63-70 — 75-76 поземно; 67-88 — одяг римських сенаторів; 69-89 — найближча дюдина (за Ніцше); 72-86 — намісник англійського міста; 77-91 — знаменитий маршал Наполеона; 80-87 — скорочена назва для спільників фірми; 83-90 — одна з німецьких назов взуття.

РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАГАДКИ-ФІГУРИ № 1. (див. № 10 журналу)

Значення слів: 1 — ф; 2 — око; 3 — пшоно; 4 — Прилуки; 5 — Семенко; 6 — гуска; 7 — оса; 8 — а. Цілість (1-8 доземно) — Ф. Колесса.

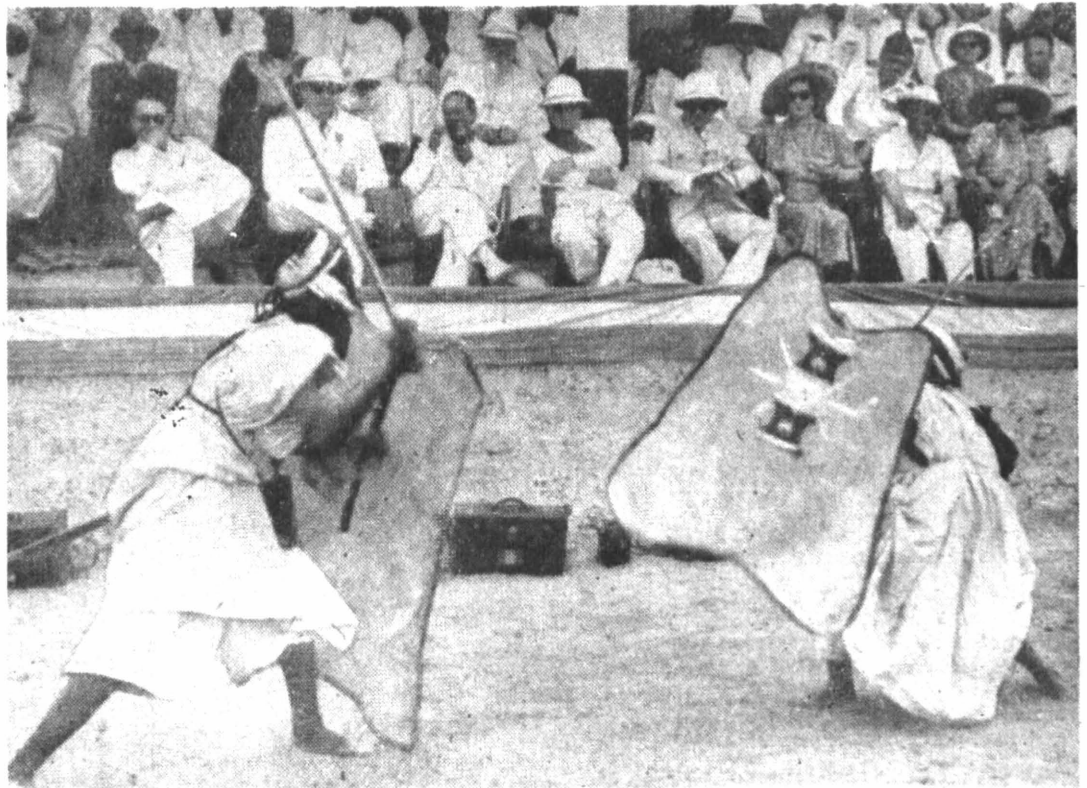
РОЗВ'ЯЗАННЯ ВІКТОРИНИ № 1 (див. № 10 журналу)

16, 26, 36, 46, 56, 66, 76, 86, 96, 106, 116, 126, 136, 146, 156.

Мирний постріл. В Нью-Йорку десятий раз почалась кампанія на користь «Великого нью-йоркського фонду»; чистий прибуток його буде розподілений між 423-ма лікарнями й іншими установами охорони здоров'я. На фото маленька кіноартистка Маргарет Обріен відкриває цю кампанію.

(Фото Д.-Б.)

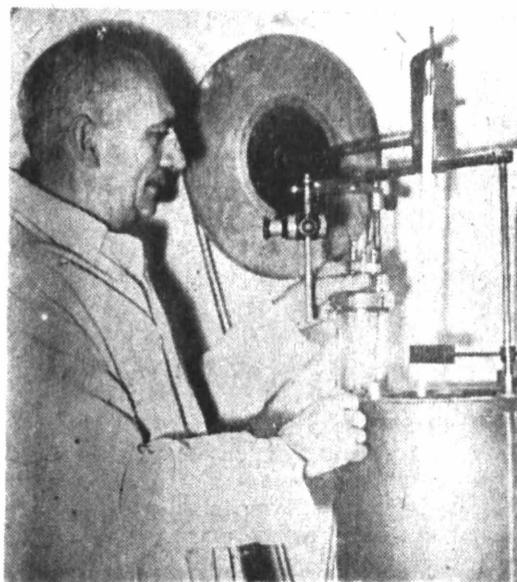
Всюди, де появлявся, подорожуючи в Сенегалі, президент ВІНЦЕНТ АВРІОЛЬ, на його пошану тубільці влаштовували всілякі видовиська. У Ньямеї (Західня франц. Африка) тубільці показують свої розваги.

(Фото Д.-Б.)

В готелі «Асторія» в Нью-Йорку за обідом серед багатьох інших гостей був також герцог фон Віндзор, колишній король ЕДВАРД VIII. Він сміється з жартів кльовна Еммета Келлі.

(Фото Д.-Б.)

У Відні засновано державний інститут дослідження засобів харчування, що має на меті досліджувати засоби харчування на їх споживну вартість. На фото науковець інституту за працює коло калориметра.

(Фото Д.-Б.)

Міністр для англійських окупаційних зон у Німеччині й Австрії лорд ФРЕНСІС ПАКЕНГАМ прибув 10. травня літаком до Берліну.

(Фото Д.-Б.)

Бірманські відвідувачі уважно розглядають цінні британські шовкові матерії на виставці англійської промисловости.

(Фото Д.-Б.)

На 11.000 км. відтинку між Лондоном і Капштадтом англійський бомбовик «Москіто» осягнув новий рекорд швидкості. Літак пролетів цю віддадь за 21 год і 29 хвилини і перевищив рекорд 1939 року на 10 годин. Пілоти-рекордсмени — командир літака МАРТІН та лейтенанти ВУДЗ, СІСМОР і ГАНСОН перед стартом

(Д.-Б.)